□ *เดิม*

วัดหนองแวง เดิมชื่อวัดเหนือ ตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. ๒๓๓๖ พร้อมกับวัดกลาง และวัดธาตุ โดยท้าวเพียเมืองแพน เจ้าเมืองคนแรก ณ บ้านบึงบอน (บึงแก่นนคร) พ.ศ. ๒๓๕๔ ท้าวจาม ลูกชายของท้าวพัน ได้เป็นเจ้าเมืองคนที่ ๒ ได้ย้ายเมืองไปอยู่บ้านดอนพันชาติ เขตเมืองมหาสารคาม (บ้านโนนเมือง ตำบลแพง อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม) บ้านบึงบอนจึงกลายเป็นเมืองเก่าตั้งแต่บัดนั้นเป็นต้นมา

□ *ปัจจุบัน*

ตั้งอยู่เลขที่ ๕๙๓ ถนนกลางเมือง ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมาครั้งแรก เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๔๒ โดยพระยานครศรีบริรักษ์ (อู๋) และได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมาครั้งสุดท้าย เมื่อวันที่ ๒๗ เดือนสิงหาคม พ.ศ. ๒๕๒๗ เขตวิสุงคามสีมา กว้าง ๔๐ เมตร ยาว ๘๐ เมตร มีเนื้อที่ ๒๖ ไร่ ๖๕ ตารางวา โดยมีหนังสือแสดงกรรมสิทธิ์เป็นโฉนด ๗๑๓ เลขที่ ๒๘ หน้าสำรวจ ๗๕๔ เล่มที่ ๘ หน้า ๑๓ ปี พ.ศ. ๒๕๔๔ ซื้อที่ดินเพิ่มอีก ๒ ไร่ ๓๙ ตารางวา รวมเนื้อที่ ๒๘ ไร่ ๑ งาน ๔ ตารางวา

□ *อาณาเขต*

ทิศเหนือ	ยาว ๑๓๕ เมตร จดถนนหนองแวงพัฒนา
ทิศใต้	ยาว ๑๖๐.๕๐ เมตร จดล่องน้ำและที่ดิน นายพิศ วรราช
ทิศตะวันออก	ยาว ๑๕๑.๔ เมตร กับ ๑๗๐.๘๐ เมตร จดถนนรอบบึงแก่นนคร และที่ดิน นางทองม้วน บุตรกสก
ทิศตะวันตก	ยาว ๒๔๖.๗๐ เมตร ติดถนนกลางเมือ

□ *ลักษณะพื้นที่ตั้งวัดและบริเวณโดยรอบ*

- เป็นที่ราบเรียบ เป็นลักษณะ ๖ เหลี่ยม มีหมู่บ้านล้อมรอบสามด้าน และมีบึงแก่นนครอยู่ทิศตะวันออกวัด
- เป็นวัดพัฒนาตัวอย่าง ปี พ.ศ. ๒๕๒๔
- เป็นวัดพัฒนาดีเด่น ปี พ.ศ. ๒๕๒๖
- ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ยกฐานะขึ้นเป็น พระอารามหลวง ปี พ.ศ. ๒๕๒๗
- เป็นวัดพัฒนาตัวอย่างดีเด่น เฉลิมพระเกียรติ ๗๒ พรรษา ปี พ.ศ. ๒๕๔๒

□ *รายนามเจ้าอาวาส*

รายนามเจ้าอาวาสตั้งแต่เริ่มก่อสร้างวัดใน ปี พ.ศ. ๒๓๓๒ - ปี พ.ศ. ๒๔๒๑ ไม่ปรากฏนามเจ้าอาวาส เริ่มจากปี พ.ศ. ๒๔๒๒ - ปีปัจจุบัน มีรายนามเจ้าอาวาสจำนวน ๙ รูป คือ

รูปที่ ๑	ท่านพระครูลูกแก้ว พ.ศ. ๒๔๒๒- พ.ศ. ๒๔๓๖
รูปที่ ๒	ท่านพระอาจารย์เม้า เมืองยโสธร พ.ศ. ๒๔๓๖ - พ.ศ. ๒๔๓๙
รูปที่ ๓	ท่านพระอาจารย์เหลา พ.ศ.๒๔๓๙- พ.ศ.๒๔๔๑
รูปที่ ๔	ท่านพระอาจารย์น้อย พ.ศ.๒๔๔๑ - พ.ศ๒๔๔๓
รูปที่ ๕	ท่านพระอาจารย์บุญตา พ.ศ.๒๔๔๓ - พ.ศ. ๒๔๕๒
รูปที่ ๖	ท่านหลวงปู่พระครูปลัดบุษบา สุมโน พ.ศ. ๒๔๕๒ - พ.ศ. ๒๔๙๘
รูปที่ ๗	ท่านเจ้าคุณพระพุทธิสารสุธี (เหล่ว สุมโน ป.ธ. ๕) พ.ศ. ๒๔๙๘
รูปที่ ๘	ท่านเจ้าคุณพระราชสารธรรมมุนี (กัณหา ปภัสสโร) พ.ศ. ๒๔๙๘ - พ.ศ. ๒๕๑๑
รูปที่ ๙	ท่านเจ้าคุณพระวิสุทธิกิตติสาร (คูณ ขันติโก ป.ธ.๔) พ.ศ. ๒๕๑๑ -ปัจจุบัน

ประวัติวัดหนองแวง พระอารามหลวง
และ
พระมหาธาตุแก่นนคร อนุสรณ์สาธุชน

วัดหนองแวง พระอารามหลวง เลขที่ ๕๙๓

ถนนกลางเมือง ตำบลในเมือง อำเภอเมือง

จังหวัดขอนแก่น ๔๐๐๐๐

αααααααααα

ประวัติ

พระมหาธาตุแก่นนครอนุสรณ์สาธุชน (พระธาตุ ๙ ชั้น)

วัดหนองแวง พระอารามหลวง เลขที่ ๕๙๓ ถนนกลางเมือง

อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น ๔๐๐๐๐

โทร. ๐๔๓-๒๒๑๖๖๔, ๒๒๒๔๔๘ แฟกซ์ ๐๔๓-๒๒๒๔๔๘

สร้างเมื่อวันที่ ๗ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๓๓

มูลเหตุการสร้างพระมหาธาตุแก่นนคร

๑. สมเด็จพระสังฆราช (วาสนามหาเถร) วัดราชบพิธฯ ประทานพระบรมสารีริกธาตุให้ไว้ตั้งแต่ ปี พ.ศ. ๒๕๒๒

๒. พระวิสุทธิกิตติสาร (คูณ ขนติโก ป.ธ. ๔) เจ้าอาวาสรูปปัจจุบัน ได้ตั้งปณิธานตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๔๘๗ และได้รับพระบรมสารีริกธาตุตามนิมิต จากประเทศพม่า ตั้งแต่วันที่ ๒๓ มกราคม พ.ศ. ๒๕๒๘

๓. เจ้าพระคุณสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช ประทานปัจจัยบูชาพระธรรมเทศนา ให้เป็นทุนเริ่มต้น ๑๘,๕๐๐ บาท ตั้งแต่วันที่ ๕ พฤษภาคม พ.ศ.๒๕๒๘

๔. เมืองขอนแก่นมีอายุครบ ๒๐๐ ปี ใน พ.ศ. ๒๕๔๐ และทางวัดก็มีที่ดินว่างอยู่ ๑๐ ไร่เศษเหมาะสมในการก่อสร้างพระธาตุฯ

ใช้งบประมาณในการก่อสร้าง ๔๖,๙๘๔,๕๙๑ บาท

- ได้รับพระเมตตาจากเจ้าประคุณสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช เมื่อวันที่ ๑๐ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๓๔ เป็นจำนวนเงิน ๗,๔๘๕,๐๐๐ บาท

- ได้รับการสนับสนุนจากศรัทธาสาธุชนทั่ว ๆ ไป ทั้งราชการพ่อค้าประชาชนทั้งในและนอกประเทศ บริจาคสมทบทุนด้วยจิตศรัทธาร่วมสร้างพระมหาธาตุฯ

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อน้อมถวายเป็นพุทธบูชาแด่องค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้าและพระอรหันต์สาวก

๒. เพื่อทูลเกล้าถวายเป็นพระราชสักการะ มหามงคลเทิดพระเกียรติ แด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในวโรกาสครองสิริราชสมบัติครบ ๕๐ ปี

๓. เพื่อทูลถวายเป็นพระสักการะ แด่สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราชองค์ที่ ๑๙ ในวโรกาสเจริญพระชนมายุครบ ๘๔ พรรษา และสมเด็จพระสังฆราชทุก ๆ พระองค์

๔. เพื่อเป็นมหามังคลานุสรณ์ ครบ ๒๐๐ ปี เมืองขอนแก่น

๕. เพื่อเป็นอนุสรณ์สาธุชนต้นตระกูลของแต่ละตระกูล

๖. เพื่อเป็นสถานศึกษา อบรมพระปฏิบัติธรรม พระปฏิบัติธรรม และพระปฏิเวธธรรม

๗. เพื่อเป็นศูนย์รวมศิลปวัฒนธรรม

๘. เพื่อเป็นมรดกแก่อนุชน

๙. เพื่อเป็นปูชนียสถานนิทัศนศึกษาดึงดูดนักท่องเที่ยวมาสู่ท้องถิ่น

ความวิจิตรงดงามของององค์พระธาตุ ฯ

ฐานพระธาตุกว้าง ๕๐ x ๕๐ เมตร องค์พระธาตุกว้าง ๔๐ x ๔๐ เมตร ความสูงของพระธาตุฯ สุดเนื้อปูน ๗๒ เมตร ถึงยอดฉัตรพระธาตุฯ ๘๐ เมตร พื้นที่ทั้งหมดในองค์พระธาตุฯ ๗,๗๘๐ ตารางเมตร พระจุลธาตุ ๔ องค์ ตั้งอยู่ ๔ มุม มีกำแพงแก้วพญานาค ๗ เศียรล้อมรอบกว้าง ๗๒ x ๗๒ เมตร เป็นศิลปะสมัยทวารวดีหรือ

เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ผสมผสารศิลปอินโดจีน รูปทรงแบบชาวอีสานตากแห ปัจจุบันอยู่ในระหว่างเขียนภาพประวัติศาสตร์เมืองขอนแก่น ที่ฝาผนังด้านใน

ชั้นที่ ๑ เป็นหอประชุม *มีพระบรมสารีริกธาตุอยู่บนบุษบกตรงกลาง มีพระประธานประดิษฐานอยู่ ๔ องค์ตรงกลาง ๑ องค์ ด้านข้างทางทิศใต้ ๒ องค์ และทางด้านทิศเหนือ ๒ องค์ ต้นเสาเขียนลวดลายสีเบญจรงค์ ลายกรวยเชิงดอกพุดตานและดอกบัว คานขื่อเขียนภาพเทพชุมนุมล้อมรอบเพดานเขียนภาพเทพพนมปีกค้างคาวดาวล้อมเดือน จตุเทพดารา บานประตูหน้าต่างแกะสลักภาพนิทานเรื่องจำปาสี่ต้น โดยเฉพาะบานประตูใหญ่แกะสลัก ๓ มิติ*

ชั้นที่ ๒ เป็นหอพักและของใช้ชาวอีสาน บานประตูหน้าต่างเขียนลวดลายเบญจรงค์ภาพนิทาน เรื่อง สังสินไช

ชั้นที่ ๓ เป็นหอปริยัติ บานประตูหน้าต่างเขียนภาพนิทานเรื่อง นางผมหอม

ชั้นที่ ๔ เป็นหอปฏิบัติธรรม *บานประตูหน้าต่างเขียนภาพพระประจำวัน, เทพประจำทิศ ตัวพึ่งตัวเสวย*

ชั้นที่ ๕ เป็นหอพิพิธภัณฑ์ บานประตูหน้าต่างแกะสลักภาพพุทธประวัติ แกะสลัก ๑ มิติ

ชั้นที่ ๖ เป็นหอพระอุปัชฌายาจารย์ บานประตูหน้าต่างแกะสลักนิทานชาดกเรื่อง พระเวสสันดร แกะสลัก ๑ มิติ

ชั้นที่ ๗ เป็นหอพระอรหันตสาวก บานประตูหน้าต่างแกะสลักนิทานชาดกเรื่อง เตมีใบ้ แกะสลัก ๑ มิติ

ชั้นที่ ๘ เป็นหอพระธรรม รวบรวมพระธรรมคัมภีร์สำคัญทางพระพุทธศาสนามีพระไตรปิฎกเป็นต้น บานประตูหน้าต่างแกะสลักพรหม ๑๖ ชั้น ถึงชั้นที่เก้า แกะสลัก ๓ มิติ

ชั้นที่ ๙ เป็นหอพระพุทธ เป็นที่บรรจุพระบรมสารีริกธาตุตรงกลางบุษบก บานประตูหน้าต่างแกะสลัก ๓ มิติ รูปพรหม ๑๖ ชั้น และเป็นหอชมวิวทิวทัศน์ตัวเมืองขอนแก่นทั้ง ๔ ด้าน โดยเฉพาะด้านทิศตะวันออกติดบึงแก่นนครสวย